

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 26 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blizgoviljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Volilni shod v Št. Rupertu.

Med slovenskim ljudstvom se hitro jasni. Tako impozantnega, za klerikalno stranko naravnost uničujočega volilskega shoda, kakor so ga priredili včeraj narodni volilci šentrupertske občine v prijaznem Št. Rupertu, bi še pred kratkim časom ne bilo mogoče prirediti. Ta shod je preznamenita manifestacija proti klerikalni stranki. Navdušenje, ki se je vzbudilo na tem shodu, se bo razširjalo po vsem volilnem okraju.

Na tem veličastno uspelem shodu sta se predstavila svojim volilem kandidati za kmetske občine radeško-mokronoško trebanjsko žužemberško-kočevskega okraja g. Fr. Zupančič in kandidat za V. kurijo g. L. Jelenc, centralni volilni odbor je zastopal g. dr. Ivan Tavčar. Ob 3. uri popoldne se zbere na prostornem dvorišču g. Jožefa Fröhlicha do 500 samih volilcev iz vse šentrupertške župnije; nevolilcev, žensk in otrok niso pustili k shodu. Za predsedništvo in govornike je bil napravljen poseben oder. Mladi mokronoški kaplan Jož. Brajcar je pripeljal na shod, ki mu ostane gotovo trajno v neprijetnem spominu, sedem somišljenikov. Domača duhovnika sta bila previdnejša, in sta ostala doma.

Na predlog g. Fr. Zupančiča se izvoli predsednikom g. Peter Strel iz Mokronoga. Tu je že zavrela kri mokronoškem kapehanu, češ, ni večine, stopi na oder in hoče kričati šteti vzdignene roke. A takoj mu zadoni od vseh strani: „Dol z odra, vi nimate na odru nič opraviti!“ In hitro je stopil med svoje zveste. Vrlji Zupančič šentrupertski, g. Jos. Brčcan, moč stare korenine, stopi na oder in pravi, da je on odgovoren za red na današnjem shodu, in ga hoče tudi vzdržati. „Kdor bo delal nemir, ga bom pustil takoj odstraniti.“ Moških besed veljavnega moča se ustraši g. kaplan in umolkne. G. predsednika pozdravijo zborovalci z „živio“-klici. Ko zavzame svoj prostor, da besedo kandidatu g. Zupančiču, ki ga volilci pri nastopu živahno aklamirajo. G. kandidat pojasni v jedrnatih besedah težki in opasni položaj kmetskega stanu. Našega kmeta ne more več rediti njegovo zemljišče, dohodki se manjšajo in stroški rasejo od leta do leta. Zato zapušča naše ljudstvo svojo rodno zemljo, naše lepe kraje in hiti trumoma v Ameriko. Vsi stanovi se trudijo, da izboljšajo svoje gmotno stanje, le za kmeta se nihče ne zmeni, sam si ne ve in ne more pomagati, ne kam obrniti, da bi dobil pomoči, da bi izboljšal svoje dohodke. Za nas se dosedaj v državnem zboru ni nič zgodilo, ker smo imeli vedno za državnega poslanca kakega gospoda. Odslej pa hočemo in želimo, da naj kmet zastopa kmeta. Njemu so znane naše težnje, on ve, kje nas žuli črevelj, on bo povedal, kaj je storiti, da se reši propada naš kmet, kajti če propade naš kmet, propadejo drugi stanovi.

Viharno odobravanje in navdušenje „živio“-klici g. Zupančiču, so doneli iz gostih vrst zavednih volilcev. Klicali so: Zupančič je naš kandidat, Zupančiča bomo volili, močje, prisezimo si, da ga hočemo soglasno voliti.

Ko poneha vihar, dobi besedo, takoj pri nastopu navdušeno pozdravljen, dr. Iv. Tavčar, ter spregovori nekako takole:

Spoštovani močje volilci! V vašem prelepem kraju dosedaj še nisem bil, in malo kdo izmed vas me pozna, če tudi sem prepričan, da je ta ali oni izmed vas že slišal težka zabavljanja o meni. Zato raj moram vam pred vsem povedati, kdo da sem,

da se veste v prihodnje ravnati, in da zaslisi tudi drugi zvon, kateri mora zapeti vselej takrat, če naj se izvrši popolnoma resnica. Danes prihajam k vam kot odposlanec glavnega volilnega odbora narodno napredne stranke, in tako rekoč tudi kot odposlanec narodne napredne stranke, ki je takoj, ko se je izvedelo, da se oglašajo vaš rojak Zupančič za službo državnega poslanca, njegovo kandidacijo z največjim veseljem pozdravila, in jo še danes z ravno tistim veseljem pozdravlja. O tem pa pozneje! Sedaj je pred vsem treba, razkropiti in razdreti tiste obilne laži, ki se dandanes trosijo o meni in o narodni stranki po cellem Slovenskem. Pravijo, da narodna napredna stranka zatira vero, in da sem jaz človek, ki bi vsakdan najrajši pojedel za kosilo kaka dva kaplana, za večerjo pa vsaj polovico pečenega župnika! Vse to se vam pripoveduje s prižnice, v spovednicah in tudi drugod, ali tisti, ki vam to pripovedujejo, vejo sami prav dobro, da ne govore resnice, da lažejo. Našo stranko prešinja prepričanje, da sta vera in kršanstvo od Boga nam poslani dar, da mora slovenski narod obdržati svojo vero, svojo pravo, Bogu dopadljivo vero, ki poganja svoje sadove v lepih naših cerkvah, ki pa mora tičati globoko v srcu, in ne samo na koncu jezika, kakor tiči mnogim gospodom, katere vam iz Ljubljane za prave svetnike priporočajo. Naša stranka ni proti veri, ona je v pravem pomenu verna stranka, ki se z vso verno poganja za to, da vera ostane na tistem vzvišenem prostoru kamor spada. Vera je svetinja, ki se ne sme vlačiti po blatu vsakdanjega življenja, zlata svetinja je to, ki se, kakor vse, tudi oblati, če se po prahu vlačijo. Žalibog, da se pri nas to godi, in da je nam nasprotni stranki vero postavila za nekako agitacijsko orodje. Kakor vi rabite motiko pri kopanju, tako rabijo klerikalci vero za motiko pri svojih posvetnih agitacijah. Pri nas se sveta vera pomeša z vsako posvetno zadevo, in skoraj je ni stvari, katere bi prečistili duhovniki ne znali zasukati na tisto stran, kjer je vera v nevarnosti. Če kje kihne kaka farovška kuharica — je vera v nevarnosti, če gospoda prosiš, da naj ne pije preveč — je vera v nevarnosti, če ga prosiš, da naj se na pohujšljivi način ne peča z drugim spolom — je vera v nevarnosti. Pri vsaki volitvi je vera v nevarnosti, in če bo izvoljen vrlji naš Zupančič državnim poslancem, videli boste, kako bodo upili, da je vera v nevarnosti, in gospoda Zupančiča bodo čez noč z njegovim zdravim obrazom napravili v črnega grešnika, in to samo zavoljo tega, ker je bil tako predrzen, da je ne proti volji božji, pač pa proti volji duhovščine postal državni poslanec. Vzlic temu pa je Zupančič jako veren mož, in tudi kot državni poslanec bo veren mož, ker Slovenec drugače biti ne more, kar je samo ob sebi umljivo. Bodite prepričani, če bo moj prečistiti prijatelj Povše deležen božjega kraljestva, deležen ga bo čisto gotovo tudi vaš dobri in pohlevni Zupančič, in če bo res kdaj sveti duh gospoda dr. Šušteršiča, ki nosi vsak dan celo nebeško kraljestvo na koncu svojega sladkega jezika, poklical v nebeške višave, me ni strah, da bi se tudi zame ne dobila mala špranja, pri kateri bom zlezal za njim! Mi nismo proti veri, mi smo le proti temu, da se na lahkomišljen in naravnost pregrešen način vera meša med posvetne reči, in da se ta božja svetinja tlači v prah vsakdanjih preprirov in bojev. In to je tudi duhovnikom

škodljivo, brez ovinkov lahko rečemo, da je velik del naše duhovščine naravnost podivjal. Najraje se ti gospodje prepirajo, in če se dandanes „gospod“ zbudi, se njegova prva misel ne peča s sv. mašo, pač pa je prva misel njegova: kje bo danes spet kaka volitev, da bom agitiral! Agitacija, to je prav za prav prva duhovska služba naših duhovnikov, v agitacijo so privlekli že svete zakramente, in ni še dolgo, da smo v grozo začuli besede: Če ne boš volil Pfeiferja, ti bom mesto sv. obhajila ob smrtni uri prinesel — šmirnico! Mesto, da bomo odslej k spovedi hodili, volili bomo starega in onemoglega Viljema Pfeiferja — pa nam bodo odpušteni vsi grehi! Se ne pravi li to, norčevati se s svete vere, in s tistega zaklada milostij, ki ga daje sveta vera? Sedaj le še manjka, da se nam oznani, da v vašem okraju dobi vsak popolen odpustek, kdor voli tako imenovanega kmetovalca od zelene mize, gospoda Povšeta, ne pa pravega kmetovalca Zupančiča? Povejte mi, močje božji, ali so take razmere zdrave razmere, in ali ni v resnici tako veri, kakor duhovščini v največjo škodo, če se vera meša v posvetne stvari, če se spravlja v dotiko z vsakdanjimi boji in prepiri. Vera ni agitacijsko sredstvo, tudi cerkve in prižnice se ne smejo zlorabljati v agitacijo. Narodna stranka je proti temu, in če vam kdo pravi, da je proti veri, ta laže, ta prav grdo laže!

Pri vsem tem pa, da pride v razgovor kandidatura prijatelja Zupančiča, vam niti ne vsiljujemo svojega tako imenovanega liberalstva. Mi niti ne zahtevamo, da bode kmetje taki liberalci, kakor smo mi po mestih. Kar mi po mestih želimo, je to, da se povsod spozna veličanska vrednost kmeta v zdravi državi. Narodna stranka vé ceniti pomen kmetskega stanu, in zategadelj je v deželnem zboru za kmeta že veliko storila: ker je glasovala za šole, za nove ceste, za vodovode, za vravnanje rek, z jedno besedo za reči, katerih dobrot v današnjih časih še ne čutite, katere pa bodo živili vaši otroci! Dežela pa je berač, kakor smo berači vsi Slovenci in zatorej se marsikaj ne da doseči, kar bi volilci radi imeli. Pred vsem pa hočemo, da bi meščan in kmet v najlepši slogi živela, eden potrebuje drugega in klerikalni stranki štejem v največji greh, da se že leta in leta trudi, da bi zanesla sovraštvo med meščana in kmeta, katera pri naših slovenskih razmerah oba drug drugega tako krvavo potrebuje. Dalje želimo, da se naš kmet že vendar enkrat postavi na svoje lastne noge, in da preneha igrati tistega otročeta, ki se ne upa koraka naprej storiti, če ne čuti, da ga zadej za kanižolo ne drže gospod fajmošter. Spominjam se tu nekega vipavskega župnika, ki je očitno povedal: Najraje vidim, da kmet ne zna ne brati, ne pisati, bolj kot je neumen, bolj gotovo pride v nebesa! Mož ni prav odkritosrčno govoril, reči bi bil moral: Najraje vidim, da kmet ne zna ne brati, ne pisati; bolj kot je neumen, raje pleše pod mojo gajžlo. Da, zopet se spominjam prizora — da pridem vam zopet v bližino — ki se je pripetil v občinskem odboru na Raki. Tam so imeli občinsko sejo, pri kateri so se močje najpred sami med sabo posvetovali. Pozneje pa je prišel tudi gospod župnik: Ko pa vstopi, dvigne se neki občinski močiček, ter zakliče ves srečen: Čast Bogu, da ste prišli gospod fajmošter, ker do zdaj smo bili sami osli skupaj! In to je, ljudje božji, osli igrati, bili ste do

sedaj poklicani, in nekateri bi radi, da b naš kmet tudi v prihodnje še osla igral! Zatorej ravno želi narodna napredna stranka — kar je tudi v svojem volilnem oklicu naglašala, da se mora naš kmet oprostiti te duševne tlake, da se mora postaviti na samostojne noge. Z jedno besedo, naš kmetski stan, naj se organizuje sam iz svoje srede, ustanovi naj se kmetska stranka za celo deželo, ki od naše stranke niti odvisna ne bode; dasi bi štela narodna napredna stranka v ponos, živeti v prijateljstvu z novo tako stranko! S tem, da ste vi kmetovalci iz svoje srede postavili prijatelja Zupančiča za državnozbornskega kandidata, storili ste, če se ne motim, prvi korak k politični organizaciji našega polja delca. In zategadelj sem že prej naglašal, da je narodna napredna stranka Zupančičovo kandidacijo takoj od pričetka z veliko radostjo pozdravljala, in jo še danes z ravno istim veseljem pozdravlja.

Ni pa vseh ta kandidatura naši klerikalni stranki. In tudi ne našim duhovnikom! Vidite kaj so napravili iz Zupančiča, ki do sedaj še nikomur nič zalega storil ni. Smrdljivo glasilo prečastitega dekana Koblarja ga imenuje „kmetskega hloda“, Ljubljanski „Slovenec“ ga imenuje mešetarja Mihla, nevedneža itd. Tem ljudem, kojim kruh sam v hišo sili, in ki ne poznajo drugega rokodelstva, kakor bero pobirati, tem ljudem so vidijo zaničljivi močje, ki se morajo v potu svojega obraza za vsakdanji kruh truditi. Sicer si je pa že marsikak mešetar gosposkega kmeta kakor sem jaz, ali pa gospod Povše okoli prsta obvil, in pokazalo se je že časih, da je bil mešetar bistroumnejši od gospoda. In tudi tukaj ni naravnost izključeno, da bi mešetar Zupančič ne bil časih bistroumnejši od Povšeta, tako imenovanega kmeta od zelene mize! Zabavljanje na Zupančiča vam pa je dokaz, da vas duhovščina prav za prav zaničuje, na zunaj se vam hlina prijatelja ali v srcu ima vas za kmetskega hloda, za nevednega mešeterja, kojega se sramuje. Plačajte ji to zaničevanje v polni meri s tem, da dne 18. decembra vsi kakor en mož daste svoj glas Francu Zupančiču, poštemu kmetu in posestniku, in sicer ravno zategadelj, ker je kmet — in če hočete — tudi mešetar!

Že s prvimi besedami je navdušil volilce. Mladi mokronoški kaplan mu je segal neprenehoma v besedo. Volilci so ga pa sami zavračali. Čuli so se klici: „Kaj hoče ta fantič tukaj pri nas, kaj nam kali mir, mi bomo brez vas prav volili, pojdite v cerkev in molite, in ne mešajte se v naše zadeve!“

Stari oče Majcen, poštenjak od nog do glave, stopi pred vrste volilcev, pretrga govor g. dr. Tavčarja in pove kaplanu tako natanko in določno svoje mnenje, da mu bo še dolgo šumelo po ušesih. Čim dalje je trajal shod, tem bolj tih je postajal kaplan, a tudi vedno bolj bled. Med volilci je priklopelo po govoru dr. Tavčarja navdušenje do vrhunca.

Po jako pikrem, a stvarnem govoru g. predsednika, v katerem je bičal delovanje, prav za prav nedelovanje klerikalnih poslancev za tamošnje kraje, dobi besedo g. L. Jelenc, ki je v poljudnih besedah ob velikem odobravanju in oduševljenem plaskanju razvijal in pojasnjeval svoj program.

Na to sta na poziv g. predsednika, vrlega Petra Strela z vsklikom bila sprejeta oba kandidata. Ljudstvo pa se je

vsem govornikom zahvaljevalo, da so prišli v št. Rupert. Videti je bilo, da so besede govornikov padale na rodovitno zemljo, in da bodo obrodile obilo sadu. V to Bog pomoi!

Samo ob sebi se umeje, da se je po shodu zbralo mnogo volilcev okrog kandidatov, in da se je izpregovorilo več navdušenih napitnic. V št. Rupertu pa je splošna sodbja, da tako lepega shoda še niso imeli, in da je želeli, da bi se kmalu ponovil.

Državnozbornske volitve.

Iz sv. Križa pri Konstanjevič,
16. novembra.

Vaše poročilo, da ni bilo k na Martinovo nedeljo pri prvi maši z lece naznanjenemu Pfeiferjevemu volilnemu shodu nobenega volilca blizu, je istinito. Pač smo šli pozneje na lepo prošnjo g. Pfeiferja njegove lamentacije poslušat. Stvar vršila se je sledeče: Naš župnik Kozma razlagal nam je pri prvi maši z lece na dolgo in široko zasluge g. Pfeiferja, vabeč nas na shod, ki se bo vršil takoj po maši v stari šoli in nas prosil, da bivšemu poslancu zopet zaupamo. Po maši niso volilci hoteli iti na shod. Šli so pa v nasproti stari šoli ležečo gostilno k Stritarju. Nekaj ostalo jih je tudi pred gostilno. Ko je kandidat že dolgo sameval na volilnem shodu (!), prišel je iz šole med volilce jih lepo proseč, naj ga gredo vendar poslušat. Na tako lepo prošnjo niso mogli volilci več tako trdosrčni ostati. Usmilil se jim je ubogi kandidat. Šli so v staro šolo, dajoč poprej še posestniku Dularju iz Karlovč mandata, da „Pfeiferja dobro okrtati“. Kar nam je prej župnik z lece razkladal, to ponavljal je Pfeifer v šoli in nas slednjič z le njemu lastnim, milotožnim glasom prosil za zaupnico. Niti jednega pritrjevalnega glasu. Tej mučni tihoti napravi nakrat vrli nevstrašeni posestnik Dular konec. Z močnim glasom izposojeval si je Pfeiferja ob pritrjevanju volilcev. Kaj ste pa storili, gospod poslanec, za nas kmete? Jaz sem pred 15. leti prevzel kmetijo, in sem takrat plačal le 15 goldinarjev davka, zdaj pa plačujem 30 goldinarjev in še ni dosti. Vine delate za nas suhe kmetovalce, ampak za debele farje. Govori se, da dobi vsaki kaplan za vsako selitev 100 gld. In koliko časa je kaplan v jedni fari? Jedno, dve k večjemu tri leta, in potem dobi zopet 100 gld. Čemu ti nepotrební stroški? Nakupite nam za to rajši boljših semen, trt, dajte nam sadnih dreves, alinam pa znižajte neznosne davke. In če se vpraša: „Gospod kaplan, zakaj pa odhajate s fare?“, se dobi odgovor: „S kuharico se ne zastopim“. „Kaj pa imajo te preklicane kuharice opraviti s kaplani?“ Tako je stavil Dular še več vprašanj gluhemu Pfeiferju. Ker je Dular Pfeiferju le preveč v ušesi trobil, se je jel Pfeifer cincaje izgovarjati, da ne ve, ali dobi kaplan 100 gld. za preselitev in tudi ne, kaj ima kuharica s kaplanom opraviti, da se pa bode takoj informiral. Na to poslal je Pfeifer jednega zbovalceva k župniku, kaplanu in mežnarju po pojasnila, ki so izostali, dobro vedoč, kako vre med Pfeiferjevimi volilci. Teh se pa nobeden ni upal pokazati. Zaman so možje čakali na odgovor, duhovniki so se poskrili, volilci so zabavljaje odšli, Pfeifer je pa cincaje sam ostal. Taka je bila lažnjiva „Slovenčeva“ Pfeiferjeva zaupnica. Po odhodu volilcev se je nekaterim zdelo: kakor da čujejo iz stare šole otožni glas.

„Moj mandat je šel po vodi
In zaupanje za njim —
Zapustili me volilci,
Cincaje jaz pa sam čepim!“

Izpred šole je pa odmevalo:

„Vrag naj vzame vse kaplane,
Kuharice pa hudič —
Jokal in javkal bivši
Je poslanec „Žvižgovič!“

Iz Novega mesta, 18. novembra.

Gospod urednik! V sobotni številki „Slovenskega Naroda“ se je jeden vaših novomeških dopisnikov lotil g. Jurca Stemburja, gostilničarja v Kandiji, češ, da ta v zdajšnji volitvi klerikalcem streže, ko so vsi drugi za kmeta-kandidata in proti Pfeiferju. Res smo ga vsi sumili, da to dela. Vprašali so ga gg.: Florijan Zorko iz Družinske vasi, Frano Majzelj iz Bele cerkve, Frano Gregorič iz Krškega in jaz zaradi tega. G. Jurca

nam je zatrdil, da v prid Pfeiferja nič ne dela, in da ne bo delal. Tega vaš imenovani dopisnik ni vedel, ko je dotični dopis odposlal. Dr. Slano m./p.

Viljem Pfeifer — politični krošnjar.

(Dopis z Dolenjskega).

Ni bilo godu, svatovščine, semnja,
Da tja bi ne bili vabili ga.

Ko je zapisal nas nesmrtni Prešeren te krasne verze, gotovo ni mislil na našega ubozega Viljema. Na stara svoja leta, ko se mu je začel že gubančiti hrbet, prevzel je ulogo političnega krošnjarja ter hodi od sejma do sejma, da bi prodajal svojo politično robo. Žalostna usoda slovenskega politika, ki se je izneveril stranki!

Za svoj mandat se naš Viljem grozno boji. Premišljuje, premišljuje, kaj bi vse ukrenil, da si ga reši vsaj še sedaj in samo sedaj! In zato je postal od tedaj, odkar je prisegel svojim novim gospodarjem, tako devoten, kakor je ta njegova gospoda, kadar dela za svoje namene.

Ne dolgo temu bil je semenj na Krškem. Tudi Pfeifer, kateri nima sicer takega blaga, kakršnega spravljamo mi kmetovalci na sejme — prinesel je drugo blago, s katerim je hotel tržiti: — Krošnjaril je s politično robo, katera pa —, hvala Boga, — ni prijala sejmarmem!! Stikal je za kmeti — ki so prišli na sejem na Krško in Bučko, hodil od mize do mize ter jim — kakor trdijo hudobni jeziki — pomolil po svoji stari navadi dva prsta svoje koščene roke. Da bi vedel naš Viljem kako se je osmešil pri ljudeh s tem svojim postopanjem, in da bi znal, kako ga obsojajo ljudje, njega, ki prosi za svoj mandat, — gotovo bi se še sramoval na svoja stara leta.

Da, da, če to ni politično krošnjarstvo, potem, gospoda, povejte nam, kaj je politično krošnjarstvo. Če to ni znamenje ubožnosti duha, potem nam pa povejte, kako se kaže ta bolezen! Ne mislite, da smo kmečki volilci tako malo razsodni, da bi ne vedeli, kam pes taco moli! Ako nas misli Viljem Pfeifer in stranka, katerej se je prodal, s tako politično krošnjarijo ujeti v svoje zanke, potem se jako moti.

Odločen naj bode zastopnik, mehkobe ne poznamo!

Da, da, tega našemu Pfeiferju ni bilo treba. Če kdaj, se bode sedaj sramoval svojega žalostnega nastopa in mislil bode da tudi njemu veljajo sedaj besede: „Najprej ne vem, nazaj ne smem“. — Kako žalostno ulogo bode v bodoče igral v družbi svojih sedanjih gospodarjev, tega morebiti naš Viljem ne ve, če tudi morebiti slutiti, da ga bode tudi ta stranka prej ali pozneje pahnila od sebe, kakor se pahne obrabljena stvar. To pa on gotovo dobro ve, da nazaj ne sme v tisto stranko, v katerej se je takorekoč redil, v katerej in s katero je preživel najlepša leta svojega političnega življenja, katero je pa brez vzroka zapustil, boječ se za svoj mandat. In če je naš Prešeren pel: „Ni bilo godu, svatovščine, semnja, Da tja bi ne bili vabili ga“ — potem gotovo ni mislil na našega Viljema, kateri zahaja na sejmове kot nepovabljen gost, da prodaja svojo politično robo ter se kaže sejmarmem kot žalosten vzgled moža, ki se iz strahu, da zgubi svoj mandat, izneveri svoji stranki.

Njegov tužni nastop pa bode tudi v poznejših časih svarilo onim političnim uskokom, ki padejo od ene stranke v drugo, da zadoste svoji politični lakomnosti.

Če pa je kaj gotovo, je to, da mu ne bode rešila mandata okolnost, da ponuja dva prsta svoje osušene roke volilcem, da bi jih pridobil za se!!

Tako ne postopa slovenski kandidat! —

Shodi kandidata Ivana Božiča.

Iz Gornjega Logatca, 18. nov.

Sinoči predstavil se je našim volilcem kandidat narodno napredne stranke, gospod Božič. Če tudi smo izvedeli šele nekaj ur pred njegovem dohodu, vendar se je zbralo nad 50 zavednih volilcev naše občine v gostilni g. Riharja, kjer se je vršil shod.

Ker se shod ni mogel po listih ali kako javno prej razglasiti, povabili so se na izrečno željo g. kandidata tudi nasprot-

niki z obema duhovnikoma. Ta dva sta se shoda tudi udeležila.

Po voljenem predsedstvu razvil je g. kandidat svoj program s posebnim ozirom na potrebe Notranjske in nje prebivalcev, posebno kmetakega stanu. Na to vzdignil se je domači g. kaplan, ki je pohvalil kandidatov program, češ, da ga z obema rokama lahko podpiše. Le glede vsakega vprašanja hotel je imeti pojasnil, kako stališče namerava v slučaju izvolitve zavzemati. Gospod kandidat mu je dal primeren odgovor na to. Isto hotel je vedeti domači g. župnik. Da bi bolj imponoval volilcem, spravil je tudi znano podraško afero v razgovor. No, pri tem jo je pa skupil. Kandidat Božič dal mu je stvarno in primerno lekcijo, da si jo zapomni, in da se bode v prihodnje gotovo izogibal takih kočljivih stvari.

Razume se, da je tudi prišlo v razgovor gledališka podpora in „zveza z Nemci“. Tudi o tem so dobili odgovor, kakršnega so zaslužili. Nič slaberega odgovora niso dobili radi znanega medklica v Lescah.

Med govori gospodov duhovnikov, oziroma župnika, pričelo se je med priprostimi volilci godrnjanje, in da naj župnik in kaplan vtihneta. Le inteligentnejšem volilcem se imata zahvaliti za prostost govora. Da se komu ne dela krivica, se mora priznati, da sta imenovana gospoda dostojno in drugače stvarno nastopala. Vsakemu svoje.

Po končani debati prišla je kandidatura gosp. Božiča na glasovanje, in je bila razven pet glasov, dveh duhovnov in treh drugih volilcev, navdušeno sprejeta. Shod se je vršil v najlepšem redu.

In danes gre v naši občini jeden glas: kmet zastopaj kmeta v zakonodajnih zastopih.

Kakor se je za nas častno izvršil ta shod, tako upamo, da dobi v naši občini g. Božič dne 18. decembra tudi častno večino. Živeli vrli Gornjelogačani!

Z Rakeka, 18. novembra.

Včeraj dopoldne je bil z našimi zastopniki volilni razgovor v Planini. Prišlo jih je 12. Na dan volitve upamo, da tudi v Planini dobimo nekaj glasov.

Danes je bil volilni razgovor na Rakeku. Tudi tu je prišlo precejšnje število neodvisnih volilcev, kaci 50. Kandidatura Božičeva je bila tudi tu navdušeno sprejeta.

V Ljubljani, 19. novembra

Nov udarec po Čehih

je upokojitev praškega višjesodnega predsednika Janse, ki se nadomesti z ministrskim svetnikom v justičnem ministertvu Francem Homma. Češki listi so vsled tega s lno razburjeni. „Politik“ piše: Afera Jansa more pripomoči, da bodo vsi oni češki elementi, ki so se izrekli proti obstrukciji, krenili sedaj brez obotavljanja v obstrukcijski tabor“. Reči se mora v istini, da postopa Körberjeva vlada proti Čehom neverjetno nerodno in brezobzirno.

Vojna na Kitajskem.

Pod poveljstvom nemškega polkovnika grofa Yorka pl. Wartenburga je 11. t. m. odrinil iz Pekina z veliko ekspedicijo, v kateri je poleg Nemcev, Rusov, Italijanov tudi kompanija Avstrijcev, proti Kalganu, ki leži okoli 200 km severnovzhodno Pekina, in kjer je sedaj bivša pekinška garnizija regularne kitajske armade. Odkar so zavezniki vzeli Pekin, se še niso lotili toli nevarne in težke naloge. Število sovražnikov v Kalganu je mnogo večje, kakor je število ekspedicije se udeležujočih Evropejcev, zato pa je to podjetje posebno zanimivo in jako resno. Grof Waldersee je v Pekinu sprejel Lihungčanga in princa Činga ter zahteval, naj se kitajske čete umaknejo z okupiranega ozemlja. Ako se zgodi to, se nadaljne ekspedicije opusté. Iz Londona poročajo, da so dobili listi v Šanghaju vest, da je princ Tuan zaprt v Ninghsia (pokrajina Šansi), Yühsien pa v Pinanu pri Singanfu. Oba sta baje že poskusila uiti.

Vojna v Južni Afriki.

Poroča se zopet cela vrsta bojev: Lord Methuen je imel na poti v Lichtenburg bitko. Buri so se umaknili. V bitki pri Bothavillu 5. t. m. se je Angležem go-dilo skrajno slabo, in v veliki sili jim je prihitel na pomoč polkovnik de Lisle. Generala Barton in Douglas sta 16. t. m. zasedla Clercsdorp brez odpora. Douglas je imel dan na dan boje z Liebenbergom. Roberts javlja več burskih napadov na an-

gleške patrulje in straže. General Hamilton je 12. t. m. odrinil iz Zwartsfarme in zadel uro dalje od tega kraja na Bure, ki so se po kratkem boju umaknili. V okraju Standertona je vedno mnogo burskih oddelkov. Angleška garnizija v Vryheidu pod poveljstvom polkovnika Bethuna je oblegana. Garnizija se je umaknila na hribe ter ima baje za šest mesecev dovolj živil. Buri pri Ficksburgu imajo trdne pozicije ter so z vsem preskrbljeni za tri leta. Pričakujejo tudi, da se jim pridruži Dewet. V Kaplan-diji je sovraštvo proti Angležem velikansko. V mestih, kjer so v manjšini, jih občinstvo napada. Ogorčenost je povsod proti Angležem veliko.

Kmetijska šola na Gorenjskem.

Kakor vse kaže, dobimo na Gorenjskem vendar le kmetijsko šolo. Že lani so se bila v to svrhu pregledala nekatera posestva, in letos so se te priprave zopet nadaljevale, ker so prišle nove ponudbe.

Pridobitev pripravnega posestva je načelne važnosti za plodonosno delovanje takega zavoda. Zato je potrebno, da se vse merodajne okoliščnosti dobro preudarijo, predno se odločimo za to, kam naj se gorenjska šola postavi, in kako posestvo naj se za njo pridobi, da ne bo pozneje toliko očitnan glede lege in velikosti šolskega posestva, kakor jih le bilo že slišati pri kmetijski šoli na Grmu.

Gorenjska šola ima vplivati v prvi vrsti na povzdigo gorenjskega planinarstva in na izboljšanje ondotne živinoreje in mlekarstva.

Ako naj šola s tem programom pri-nese Gorenjski res tiste koristi, ki se od nje pričakujejo, potem je treba s šolo na vsak način v planinski kraj. V poštev pride-ta v tem slučaju le blejska okolica in bohinjska dolina.

Blejska okolica ima ugodno lego za to šolo, vendar je po našem mnenju bohinjska dolina še bolj prikladno mesto za ustanovitev gorenjske šole.

Ne le da so krajevne in gospodarske razmere v Bohinju pristno planinske, in da so vsled tega Bohinjci bolj ko drugi Gorenjci navezani na svoje planine in na mlekarstvo, so tudi Bohinjci take šole nujno potrebni.

Bohinjsko planšarstvo je še jako primitivno, in kmetijska šola bi imela tukaj kaj hvaležno nalogo, spodbujati naše Bohinjce z dobrim izgledom, katerega bi dajala na svoji kmetiji, k boljšemu oskrbovanju planin kakor tudi k racionalnejši reji živine.

Bohinjci pa tudi potrebujejo take šole, in sicer zato, da se povzdigne ondotno sirarstvo in sploh mlekarstvo. Kakor znano, deluje v Bohinju kakih 12 sirarskih zadrug. Vsem tem zadrugam pa je treba v praktičnem sirarstvu bolj podkovanih in bolj izvežbanih močij kakor so sedanji tamkajšnji sirarji, da se povzdigne bohinjsko sirarstvo na tisto stopinjo in do tiste veljave, katero zavzema po drugih naprednih deželah zlasti v Švici. Naravne in gospodarske razmere bohinjske doline so za sirarstvo prav ugodne, treba je le še dobrega praktičnega navodila, ali bolje rečeno šole, ki bi Bohinjce v vsem potrebnem na svoji izgledni kmetiji poučila in jih praktično napeljevala in vežbala v racionalnem mlekarstvu in sirarstvu.

Po našem mnenju bi dosegla šola ta svoj namen popolnoma, ako bi se ustanovila v Bohinjski Bistrici, in ako bi se na šoli napravila velika zadržna sirarnica, ki bi bila najugodnejši demonstracijski objekt za šolo samo, ob enem pa tudi mesto, kjer bi se lahko do planinske paše podelavalo mleko vseh v okolici nahajajočih se zadrug, in kjer bi se tudi shranjeval sir, ki bi se v poletnem času napravljal na bohinjskih planinah.

V tej sirarnici bi imeli učenci ves čas najlepšo prakso v izdelovanju sira, kakor tudi v pravilnem ravnanju s sirom. Pa tudi sedanji praktični sirarji, ki delujejo po bohinjskih planinah, bi imeli najugodnejšo priliko, da se popolnijo v svojem znanju in izvežbajo v vsem, kar treba, da bi v poletnem času uspešneje sirarili po tamkajšnjih planinah.

Šola združena s tako sirarnico bi bila nekako središče, v katerem bi bilo osredotočeno vse bohinjsko sirarstvo in sploh

planšarstvo. Z dobrimi strokovnimi nasveti, s posnemanjem vrednim gospodarstvom, s praktičnimi navodili itd. postala bi ta šola lahko pravi blagoslov za celo dolino.

Bohinjska šola bi pa ne koristila samo ožjim interesom te doline, ampak tudi vsem tistim krajem, kjer je treba delovati v prvi vrsti na povzdigo živinoreje in mlekarstva, da se zboljšajo gospodarske razmere, kajti obe ti stroki bi se na zavodu intenzivno gojili.

Ako se osnuje gorenjska šola kot zimska šola po izgledu šole v Rothholzu na Tirolskem, — kar smatramo za prav pametno, — potem bo tudi za praktični pouk učencev dobro skrbjeno, kajti prav po zimi je najlepša prilika, da se učenci praktično pečajo z živinorejo in mlekarstvom. V poletnem času bi bilo prirejati pa še posebne tečaje, slično kakor dela šola v Rothholzu. Priporočati bi tudi bilo, da se prirejajo za časa planinske paše, tako imenovani planinski popotni tečaji, kakoršne je vpeljal na Štajerškem znani strokovnjak dr. Schuppli, in s katerimi se je že mnogo dobrega doseglo.

Da bi šola glede živinoreje same čim več dosegla, bi bilo želeli, da se na šolski kmetiji ne redi samo molzna goved, ampak da se napravi na njej tudi postaja za prirejo čistokrvnih bikov pincgavske pasme. S tem bi se ugodilo že davno in pogostoma izraženi želji, da bi se za rejo čistokrvnih plemenjakov priredila doma potrebna pepinjera, kakor jih imajo tudi po drugih deželah.

Ako bo šola tako opravljena in z ozirom na dejanske potrebe prav urejena, potem bo lahko veliko koristila, ne le bohinjski dolini, kjer je pouka nujno potreba, ampak tudi sploh Gorenjski in vsem tistim krajem po naši deželi, kjer je iskati v živinoreji združeni z mlekarstvom boljše vire za ljudsko blagostanje.

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. novembra.

— Klerikalni volilni oklic je v sobotnem „Slovencu“ zagledal luč sveta in torej izšel hkrati z oklicem napredne narodne stranke. Nam je bilo s tem jako ustreženo, zakaj tako je javno mnenje do bilo priliko, primerjati ta dva oklica. In to je dobro in koristno, kajti primerjaje jedrnat in z resnično nobleso pisani oklic napredne stranke, s plitvim in surovim, da podlim oklicem klerikalne stranke, moral je vsakdo spoznati, iz kako nizkotnih elementov je sestavljena klerikalna stranka. Ne pomislimo, da bi bila še kdaj kaka politična stranka v državi v veleoficijalni izjavi, namenjeni vsemu ljudstvu, naklepala toliko ordinarnost, kakor katoliška, pristavljamo pa izrecno, da se temu čisto nič ne čudimo in da od teh Šusteršičev in Vencajzov kaj drugega nikdar pričakovali nismo. Umeje se samo ob sebi, da dobe klerikalci na svoj oklic primeren odgovor.

— Luna ga trka. Megalomanija, kateri je podvržen dr. Šusteršič, vpliva kaj neugodno na njegovo življenje in časih se primeri, da že tako govori in piše, kakor bi ga zapuščal — zdravi razum. Tak utis naredi na čitatelja Šusteršičeva sobotna ekspektoracija. „Novice“ so bile mirno in stvarno pojasnile, da je dr. Šusteršičeva oseba nevarna skupnemu klubu v državnem zboru, ki ga klerikalci s toliko navdušenostjo zagovarjajo, nevarna zategadelj, ker je dr. Šusteršič pisal napredni narodni stranki impertinentno pismo, v katerem je rekel, da klerikalci z naprednimi poslanci ne sedijo k jedni mizi. Vsled tega pisma so napredni poslanci pretrgali vsako občevanje s klerikalci. Dobili so potem od poslancev zadoščenje od dr. Šusteršiča pa ne in zato tudi z dr. Šusteršičem ne bo noben napredni poslanec občeval, kaj šče, da bi z njim sedel v enem klubu. Šusteršič je na to v „Slovencu“ odgovoril, da občeje s komur hoče, da pa si je obče-

vanje z dr. Tavčarjem izrecno prepovedal. Počasi dr. Šusteršič! Ko so nemški klerikalci vsled Šusteršičevih intrig strmoglavili dr. Ferjanciča s podpredsedništva poslanske zbornice, je dr. Šusteršič pisal dr. Tavčarju pismo, v katerem je zahteval zadoščenja, češ, da sicer z dr. Tavčarjem ne bo več občeval. Šusteršič pa svojega namena ni dosegel. Dr. Tavčarju se sploh ni zdelo vredno, kaj odgovoriti in tudi zahtevanega zadoščenja ni dal, pač pa je sam takoj pretrgal vsako občevanje z dr. Šusteršičem, ker je na svetu ni kmalu kake reči, na kateri bi mu bilo tako preklicano malo ležeti, kakor na osebnem občevanju z dr. Šusteršičem.

— Slabi časniki. Iz Bohinja se nam piše: Ko je v letošnjem poletju bival dr. Krek nekaj časa v Bohinjski Bistrici, razlagal je tudi v pridigah svojo politično modrost tukajšnjim kmetom ter jim posebno resno na srce polagal, da naj se posebno izogibljejo slabih časnikov. Kmetje pa niso poznali teh časnikov, zato so od maše grede v neki bistriški gostilni zahtevali, da naj jim pokažejo tiste slabe časnike, o katerih je bila pridiga, da se jih bodo vedeli izogibati. Hudomušni krčmar je rad ustregel njihovi zahtevi in prednje položil — „Slovenca“ in „Domoljuba“, češ: „To so najslabši slovenski časopisi, tu se jih dobro naglejte, potem pa skrbno ogibajte!“ Ko so se na to tisti kmetje podali iz gostilne proti domu, so med potjo čudno zmajevali z glavami ter godrnjali: „Duhovnom se je menda začelo mešati, da nas eden tako uči, drugi pa spet drugače!“ Naš župnik nam priporoča in za nas naroča tistega „Domoljuba“, ta dohtar pa nam pridiguje, da je ta časnik slab in da se ga moramo ogibati; kmet zdaj res ne ve, komu naj bi še kaj verjel!

— Slovensko gledališče. Pri večerajšnji popoldanski predstavi „Četrte božje zapovedi“ je bil balkon, parterno stojišče in galerija razprodana, drugi prostori do dobre polovice zasedeni. Igralo se je razven prvega in prve polovice drugega dejanja dobro. Umetniško najboljša bila je druga polovica drugega dejanja. „Četrto božje zapoved“ bi radi videli, ako bi se prav dobro igrala, še enkrat zvečer. — Zvečer se je petič pel „Zrinjski“. Predstava bila je zanimiva zaradi nastopa basista Vašička, s katerim je petje mnogo pridobilo. Drugi so ostali na prejšnji višini, pri g. Noemi opaziti je v tej operi napredek od predstave do predstave. Gledališče je bilo razprodano, in se je moralo mnogo gostov vrniti kljub temu, da so se odstopili skoraj vsi abonirani sedeži.

— I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani zborovalo je dne 18. t. m. v dvorani „Mestnega doma“. Bilo je okoli 100 členov navzočih. Na dnevnem redu bil je razgovor glede olajšav pri vrnitvi brezobrestnega državnega potresnega posojila. Predsednik zborovanja, dr. Gregorič, pozdravi v imenu odbora zborovalce, ter jih pozivlje poprijeti besedo k tej točki dnevnega reda. Vsi govorniki so naglašali, da ogromna večina ne bo mogla vračati predpisane obroke z ozirom na neugodni položaj hišnega posestva v Ljubljani. Vložiti je tedaj treba proti do 1. januarja 1901, toraj je deželne vlade ugovor na notranje ministrstvo. Ta predlog je bil jednoglasno sprejet, kakor tudi nasvet, poslati deputacijo iz srede društva na Dunaj k ministru v eventuelno tudi k Nj. Velikanstvu. Volitev deputacije in termin se prepuščata odboru. Predsednik naznanil, da je odbor že vse potrebno za vložitev rekurza preskrbel, in da so dotične tiskovine že pripravljene. Priporočati je tedaj vsem članom, da se poslužujejo teh tiskovin zaradi jednodnega postopanja. Oglasijo naj se društveniki v pisarni društva v navadnih urah od 5^{1/2} — 7 ure zvečer, ter prineso seboj od prve prošnje jim vrneni davčni ekstrakt in zemljeknjižni izpisek. Paziti se mora, da nobeden ne zamudi postavno določeni termin štirih tednov. Pričakovati je rešitev prvotnih vlog na o. kr. deželno vlado do 1. januarja 1901, toraj je mogoče tudi do 1. januarja 1901 vložiti rekurze. Končno se zbor zahvali jednoglasno slavni kranjski hranilnici za velikodušni dar 500 kron, s katerim je bilo sploh omogočeno prirediti akcijo, kajti s skromnimi društvenimi prispevki bi ne bilo mogoče izhajati. Ko se je še jednoglasno sprejel predlog, izreči gosp. županu zahvalo, da je prepustil

dvorano za današnje zborovanje, se shod zaključil.

— Na tukajšnjem učiteljsku so prosili gojenci, naj bi se stoletnica Prešernovega rojstva proslavila s slavnostjo v telovadnici. Ta skromna prošnja se jim je odbila, a s kakim vzrokom, še ne vemo.

— Za Prešernov spomenik je nabrala v soboto zvečer gospa Ana Škrjančeva ob priliki superkolavdacije slavnostne, sedaj prenovljene Škrjančeve gostilne od članov komisije šestdeset kron. Slovenske gospe posnemajte jo!

— Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani. Vled sklepa občnega zbora prigodom proslave jubileja Njegovega Velikanstva cesarja so se ustanovile štiri ustanove po 20 kron za obnemogle člane ali vdove članov bolniške blagajne mojstrov, katere se bodo izplačale 2. decembra t. l. Pismene prošnje sprejme do 24. novembra t. l. E. Schlegel, Poljanska cesta ali Fr. Breskvar, bukvoze, Stolni trg.

— Čudno gospodarstvo. Piše se nam iz Ljubljane: Gospodje, ki oskrbujejo, ali bolji, ki ne oskrbujejo mestni gozd Podturnom, so si spet nekaj lepega izmislili. Zadnjih dvajset ali petindvajset let se ni grabilo listje v tem gozdu, ampak pustilo se je za gnoj gozdnim nasadom. Lani in letos pa grabijo listje celo med novimi nasadi pod reservoarjem. Kar cele voze ga nakladajo in vozijo iz gozda. Vsak kmet ve, da mora puščati listje v gozdu, ako hoče, da se naredi črna zemlja in da se gozdno drevje opomore. Samo izvestna ljubljanska gospoda tega neve!

— Po pomoti zaprt. Neki Jakob Trškan iz Česnjice je že dlje časa iskan radi tatvine. Te dni je bil vsled tega aretovan neki Jakob Trškan, a pri sodnji se je izkazalo, da je izpod Movnika ne iz Česnjice in da ni identičen z zasledovanim tatom.

— Tatvina. V soboto zvečer je pri vulgo Jožefu v Št. Vidu bila ondu službojoči deklj pokradena vsa obleka, gospodinji pa mnogo perila, klobas, kave, sladkorja itd. Tatice, ki je nekaj služila v tej hiši sedaj pa je omožena, so mengiški orožniki včeraj zasledili in pri njej dobili vso ukradeno blago. Tatice so izročili ljubljanski sodnji.

— V Kamniku je bilo ukradeno Styriakolo III A št. 32492. Kolo bilo je zelene barve s povešenim držalom, na pedalih ima klipse, prestava 87 z $\frac{1}{2}$ valčno veržico. Pneumatične obroče ima Ekselsior in je obroč na zadnjem kolesu počen počez, da se platno vidi. Pri zadnjem kolesu je bil obroč „Felge“ nekoliko udrt ali utisnjen. Pri srednji cevi je bila zelena barva od hlač oddrgnjena. Kdor bi ga kje zasčil, dobil bi primerno nagrado v Kamniku pri gosp. J. Fajdigi.

— Nedeljska kronika. V kavarni „Pua“ je bilo ponoči ukradenih zidarju Nikolaju Ledrtiju 24 kron. Sumljiva je neka ženska, ki je bila z njim, in katero je policija zaprla. — V frančiškanski cerkvi je bila okradena Marija Smrtnikova s Perovega. Prijela je sama neko žensko in jo izročila policiji. — Ponočnjaki so vrgli v Ljubljano železno stojalo za prilepanje gledaliških plakatov v Šolskem drevoredu. — Svojo ženo pretepal je zidar M. T. v Čolnarskih ulicah št. 5. Razgrajal je tako, da so poslali po policaja, da ga je vzel seboj. — Dva vojaka sta se včeraj prepirala v neki gostilni na Poljanski cesti, in bi bila provzročila pretep, da ju niso popred drugi gostje pomirili. — V Strelških ulicah je bil napaden Drelsetov hlapec Jakob Grum. Kdo ga je napadel, pa se ne ve.

— Zaradi hudodelstva oskrumbe je bil včeraj aretiran J. T., stanujoč na Poljanski cesti št. 60.

— Žepne tatvine. Na današnji sejem so se priteple žepne tatvice v Ljubljano. V frančiškanski cerkvi so bile izvršene 4 tatvine, in je bilo skupaj ukradenih okoli 220 kron. Na Francovem nabrežju je bilo vzeti neki ženski 42 kron. Policija je zaprla neko žensko, ki je na sumu, da je žepna tatvica.

— Tatvina. Josipu Židanu, čevljar-skemu pomočniku iz Zavora, je bilo v noči od 17. na 18. t. m., ko je prenočeval v Česnovarjevi gostilni, ukradeno srebrna ura, telovnik, čevlji in 6 K denarja. Sumljiv tatvine je neki rudokop, ki je v isti gostilni prenočeval. — Meso ukradla je neka čevljarjeva žena mesarju Zajcu v Šolskem drevoredu.

* Pavka, ki je pokazala — jezik. V Dordrechtu je pela nedavno na koncertu pevka Tosti. Ker ji niso baje dovolj ploskali, je po francoski vprašala občinstvo, ali je tako neumno, da ne zna ceniti njenega petja, pokazala jezik, dela za ušesi roki ter z njima pomignila, — potem pa je odšla. Pač čudna pevka to! Ali še čudnejše je, da je občinstvo to preneslo molče!

* Šestletnega morilca so sežgali na grmadi v Limonu v Coloradu. Morilec, zamorski deček, je umoril 11letno belo deklico. Besno občinstvo je zamorca zgrabilo, ga vrglo na gromado, dekličin oče pa jo je zažgal.

* 40letnica poroke črnogorskega kneza Nikole se je obhajala dne 9. t. m. ob najboljšem zdravju knežje dvojice.

Telefonska in brzojavna poročila.

Lesce 19. novembra. Včerajšnji shod narodno naprednih volilcev v Lescah je imel sijajen uspeh. Zbranih je bilo nad 200 volilcev-veljakov iz vsega političnega okraja Radovljiškega. Soglasno se je sklenilo kandidatom za kmetijske občine postaviti ravnatelja kmetijske družbe Gustava Pirca in zanj ter za Luko Jelenca vse moči zastaviti.

Cerknica 19. novembra. Včerajšnji shod je sijajno uspel. Navzočih je bilo nad 250 volilcev. Božičev program navdušeno odobran mejo govorom in po govoru. Božič enoglasno kandidatom proglašen. Navdušenost velika.

Ponikve pri Šmarju, 19. novembra. Na včerajšnji shod volilcev v Šmarju smo v roke dr. Georga brzojavili naslednje: Kmečki volilci iz Ponikve ugovarjajo najodločneje proti kandidaturi hofrata Ploja v skupini kmečkih občin. Ugovarjajo pa tudi proti temu, da se je Ploj postavil kandidatom, ne da bi se bili kmečki volilci šmarskega in rogaškega okraja poprej vprašali. Nečuvno je, da si posvetna in duhovska gospoda ptujškega in ljutomerskega okraja sami prisvajati pravico, postavljati kandidata tudi čez druge okraje. V kmečkih občinah so poklicani postavljati kandidata v prvi vrsti pač le kmečki volilci, ki si gotovo ne bodo izbrali kandidata — neznanega dunajskega uradnika. Ponikovski kmečki volilci zahtevamo, da se postavi kandidatom v skupini kmečkih občin posestnik-kmet — odločen narodnjak, ki pozna težave kmečkega stanu in boče zastopal kmečke koristi. Pričakujemo da bodo tudi zbrani kmečki volilci na volilnem shodu v Šmarju, aakor tudi volilci celega volilnega okraja uvaževali naše mnenje, kdo bodi kandidat in poslanec, in se konečno zedinili glede primerne in sposobnega kmečkega kandidata. — Neodvisni narodni kmečki volilci iz Ponikve.

Dunaj 19. novembra. Češki deželni maršal, knez Lobkovic, je imel včeraj pri otvoritvi obrtnega muzeja v Pragi govor, pri katerem je ostro obsodil Körberjev sistem. Ta govor obuja občno pozornost.

Dunaj 19. novembra. Naučno ministrstvo je kasiralo sklep židovske občine praške, s katerim se je določilo izključno nemško uradovanje te občine.

Praga 19. novembra. „Nar. Listy“ javljajo, da se nobeno češko mesto ne vdeleži „shoda mest“, ki ga sklicuje dr. Lueger.

Praga 19. novembra. Zaupniki nemške napredne stranke so imeli včeraj shod, na katerem so sklenili volilni oklic, ki se izreka zoper češko državno pravo in za nemški državni jezik. Sklenili so tudi, da starega dr. Roserja, ki je bil od leta 1861. poslanec, več ne kandidirajo.

Livadija 19. novembra. Oficijelno se razglša, da se je carju na bolje obrnilo.

London 19. novembra. Kitajska armada, broječa 23.000 mož, stoji ob meji provincije Čili z namenom, da zadrži daljše prodiranje inozemske armade.

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škofji
Loki se dobiva (321-81)

ustna voda

z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado
Frlan, katera ohrani sobe smiraj zdrave in
bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
3 kroni, po pošti 3-05 kroni.

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarjar v Ljubljani.

Rad priznam, da je Vaše Condurango
Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro
pri želodčni boli, krepči telo, lajša in vzbuja slast
do jedli.

Dr. J. Folnegovič,
obč. zdravnik.

(9-47)

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 30.

Dr. pr. 1049.

Drama.

V torek, dne 20. novembra 1900.

Privikrat v sezoni:

Marija Stuart.

Žaloigra v petih dejanjih. Spisal Friderik pl. Schil-
ler. Poslovenil Franc Cegnar. Režiser g. Anton
Verovšek.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo de v četrtek, 22. novembra
Privikrat v sezoni slovenska narodna igra s pet-
jem: „Rokovnjači“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. novembra: Josip Koprivc, mesarski
pom., 34 let, Gruberjeva cesta št. 7, vnetje možgan.

Dne 17. novembra: Margareta Žargi, trgov-
čeva žena, 39 let, Mestni trg št. 9, srčna vodo-
nica. — Ivan Ostruška, trgovec, 57 let, Gradišče
št. 1, vnetje hrbtenice.

Meteorologično poročilo.

Vidna nad morjem 3082 m. Srednji arsični tlak 736-0 mm.

Nov.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
17.	9. zvečer	726.4	8.0	sr. sever	dež	20.3 mm
18.	7. zjutraj	728.6	7.4	sl. szahod	megla	
	2. popol.	730.1	9.3	sl. jzahod	oblačno	
19.	9. zvečer	731.5	8.8	sl. jzahod	oblačno	27 mm
	7. zjutraj	733.0	8.0	sl. svzhod	oblačno	
	2. popol.	733.9	10.2	sl. svzhod	del. jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 7-7°
in 8-5°, normale: 3-2° in 3-0°.

Razglas.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje s tem
ponudbeno obravnavo za leto 1901. glede čiščenja grebe-
ničnih in gnojnih jam in odprave fekalij, kakor tudi smeti in
tobakovih odpadkov.

Zadnjih je približno 200 q na leto.

Kupci naj podajo svoje s kolekom za jedno krono opremljene ponudbe v dvojnem
zaprtim kuvertu, katerih zunanji imej naslov na urad, notranji pa napis: „Ponudba za
čiščenje grebeničnih jam, kakor tudi odpravo fekalij, smeti in tobakovih odpadkov“,
do 24. novembra 1900 v uradni pisarni imenovane c. kr. tobačne glavne tovarne.

Pogoji, kako je čistiti grebenične in gnojne jame, se poiževedo ob navadnih uradnih
urah v tovarniški pisarni.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani

dne 12. novembra 1900.

(2369-2)

Svojo zahvalo

izrekava prav toplo vsem nama naklonjenim pozna-
nim in nepoznanim p. n. odjemalcem, zlasti pa vele-
upoštevaneemu žensktvu, katero zahteva o tako odloč-
nostjo po vseh prodajalnicah najine testenine.

Z vsem spoštovanjem

Žnideršič & Valenčič.

Ilir. Bistrica, v oktobru 1900.

(880-30)

Dunajska borza

dne 17. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98-25
Skupni državni dolg v srebru	97-90
Avstrijska silata renta	115-35
Avstrijska krona renta 4%	98-40
Ogrska silata renta 4%	115-20
Ogrska krona renta 4%	90-35
Avstro-ogrski bančni delnice	100-2-
Kreditne delnice	860-50
London vista	240-65
Švabski držav. bankovo sa 100 mark	117-75
30 mark	23-53
30 frankov	19-19
Italijanski bankovci	90-60
U. kr. cekini	11-38

Zahvala.

Za mnoge dokaze najsrčnejšega so-
čutja mej boleznijo in povodom smrti
našega iskreno ljubljeneega soproga, ozi-
roma brata, svaka in strica, gospoda

Janeza Ostruška

kakor za krasne poklonjene vence in za
častilno udeležbo pri poslednjem potu
izrekamo vsem skupaj najtoplejšo za-
hvalo

V Ljubljani, 19. novembra 1900.

(2394)

Žalujoci ostali.

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda
proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in
kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodaj-
alnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Trgovskega pomočnika

dobro izvežbanega v železninski in špe-
cerijski stroki sprejme takoj

A. Casagrande v Ajdovščini
(Primorsko). (2391-2)

Šivalne stroje

priznано najboljšega izdelka
za rodbine in obrtnike
priporoča

IVAN JAK

zaloga šivalnih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

Ako se zahteve, pošljem cenike brezplačno m
poštne prost. (2075-7)

Cos. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee,
Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Du-
naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni
vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost,
čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-
deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-
poldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec,
Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne
osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste,
Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v
Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri
54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Du-
naja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-
dejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m
dopoludne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Kar-
lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic,
Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri
38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna,
Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
— Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in
aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m
popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj,
ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

Firm. 319.

Einz. I. 244/1.

Bekanntmachung.

Bei der im Register für Einzelfirmen ein-
getragenen Firma:

„Joh. Janesch, zum Betriebe einer
Lederfabrik“

wurde die Eintragung des Erlöschens derselben
vollzogen.

K. k. Landes- als Handelsgericht Laibach
Abth. III., am 15. November 1900.

(Razglas. Pri tvrdki, vpisani v register
za posamezne tvrdke „Joh. Janesch, tovarna za
usnje“, se je vpisalo, da je prenehala. — C. kr.
dež. kot trgovsko sodišče, odd. III., dne 15. no-
vembra 1900.) (2395-1)

Čudovito znižane cene

in sicer samo do Božiča

v angleškem skladišču oblek v Ljubljani

na voglu Sv. Petra in Resljeve ceste 3.

Največja izber oblek za gospode in dečke
kakor tudi najnovejše konfekcije za dame.

Jesenske in zimske obleke za moške od gl. 4- naprej

„ „ „ „ „ dečke „ „ 3- „

„ „ „ „ „ otroke „ „ 2- „

zimske suknje za moške, dolge, podšite „ „ 7- „

haveloki za moške „ „ 5- „

športne suknje za moške, najmodernejše „ „ 10- „

zimske suknje za dečke „ „ 5- „

haveloki za dečke „ „ 3- „

športne suknje za dečke „ „ 5- „

damske zimske jope, podšite „ „ 4- „

damske jesenske pelerine „ „ 1-50 „

„ pelerine iz double blaga „ „ 3- „

„ kožuhne pelerine „ „ 5- „

„ Burske pelerine, jako moderni „ „ 10- „

„ suknene pelerine, dolgi vati-
rani, z vrpcami „ „ 10- „

damski zimski paletoti, dolgi „ „ 14- „

Colliers in naročki „ „ 1- „

Perilo in kravate po najnižjih tovarniških cenah.

Naročila po meri se vsprejemajo in najskrbnejše
izvršujejo na Dunaji ter zaračunajo najcenejše.

Za mnogobrojen obisk prosi in se priporoča z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulan-
nejših pogojih. (1877-56)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.

Eskomt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.